

اصول سرپرستی و مدیریت

(روابط کار)

مؤلفین:

دکتر محمد حسن محبیان عراقی (عضو هیات علمی دانشگاه)

مهندس احمد قبادی (مدرس دانشگاه)

محمد حسن ترابی (مدرس دانشگاه)

انتشارات شرکت مدیریت فناوری اطلاعات پژوهشگران

کاسپین

سرشناسه : محبیان عراقی، محمدحسن ۱۳۴۴
 عنوان و نام پدیدآور: اصول سرپرستی و مدیریت (روابط کار) // تألیف: محمدحسن محبیان، احمد قبادی و محمدحسن توابی
 مشخصات نشر : تهران، کاسپین، ۱۳۸۸
 مشخصات ظاهری : ۲۴۰ص:جدول
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۶۴۱-۰۰۳
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : مدیریت
 موضوع : برنامه ریزی سازمانی
 شناسه افزوده : قبادی، احمد ۱۳۵۶
 شناسه افزوده : توابی، محمد حسن ۱۳۶۰
 رده بندی کنگره : HD۴۷۷/۴۲۵۳۱۳۸۸
 رده بندی دیویی : ۶۵۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۹۹۳۹۴۲

نام کتاب : اصول سرپرستی و مدیریت (روابط کار)
 مولف : محبیان عراقی، محمدحسن - قبادی، احمد - توابی، محمدحسن
 لیوگرافی : رنگ آشنا سبز
 چاپخانه : برهان
 صحافی : ولعصر
 نوبت چاپ اول : اردیبهشت ۱۳۸۹
 شمارگان : ۲۱۰۰ جلد
 قیمت : ۵۰۰۰۰ ریال
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۶۴۱-۰۰۳
 ISBN : 978-600-91641-0-3

انتشارات شرکت مدیریت فناوری اطلاعات پژوهشگران

کاسپین

این کتاب با همکاری انتشارات آزاد اندیشان منتشر شده است.
 مرکز بخش:

تهران- میدان انقلاب- خیابان کارگر جنوبی- رویروی پاساژ مهستان- کوچه سروود- پلاک ۱۰- واحد ۲و۲

تلفن: ۶۶۹۵۳۳۲۵-۶۶۲۸۲۶۸۳-۶۶۹۶۶۲۳۳-۶۶۹۶۷۰۰۰:تلفکس

به نام پروردگار یکتا

پیشگفتار مولفین

الهم صلّ علی محمد و آل محمد

بدان و آگاه باش محققاً برترین بندگان حق نزد خداوند پیشوای عادلّی است که هم خود هدایت یافته و هم عامل هدایت دیگران است. «امام علی (ع)»

رهبری و مدیریت انسانها و بسیج نیروهای عظیم نهفته آنها در مسیر تکامل چه در بعد اجتماعی و زندگانی این جهان و چه در بعد روحانی و معنوی و سلوک الی الله عالیترین و مشکل ترین مقام انسانی است. کسی که شرایط رهبری و مدیریت را نداشته باشد قادر نخواهد بود نیروهای شگرف و ناشکفته انسانها را به سوی سازندگی و ابتکار و ناپسندانیها را سامان بخشد. دین اسلام در تمام دستورات و قوانین خود بیش از هر چیز انسانیت را محور قرار داده است و اصل در برنامه های فردی و اجتماعی نیز باید رشد صفات انسانی باشد همچنین که اقتصاد و مادیات نیز می بایست وسیله ای جهت هر چه بهتر و سریعتر رسیدن به این هدف باشد.

این کتاب خطاب به کسانی است که در سازمانها کار می کنند و مدیریت سازمانها از آن را برعهده دارند، زیرا اهرمهای تغییر در دستان آنها قرار دارد، هر چند شاید همواره بر این مطلب واقف نباشند، تغییراتی که هم اکنون در زندگی خود شاهد آن هستیم، و بعداً بیشتر شاهد آن خواهیم بود، ریشه در تغییرات محل کار ما دارد. کار همواره بر شیوه زندگی ما تأثیر عمده داشته است.

تجارب گذشته و حال ثابت نموده که زندگی اجتماعی جوامع بشری از دیر زمان بطور ناخودآگاه مسئله ای بفرنج و اجتناب ناپذیر بوده و در شمار پدیده ای فکری انسانها به شمار می رود. بطور رسمی دانش

مدیریت در قرن اخیر بطور چشم گیری در تمام شئون اجتماعی بشر تأثیر شگرفی را از خود بجای گذاشته است.

مطالعه و بررسی سازمان و نحوه سلوک و رفتار اعضاء سازمانی در چند سال گذشته موضوع تحقیق پژوهشگران در رشته های علوم اداری، جامعه شناسی، روانشناسی، اقتصاد و غیره قرار گرفته است. در سالهای اخیر در بسیاری از دانشگاههای جهان و ایران و نیز توسط سازمانهای بازرگانی، اداری، صنعتی، دولتی و سیاسی، تحقیقات وسیعی در این زمینه صورت گرفته است. به هر تقدیر، علی رغم استفاده از منابع متعدد که بسیاری از آنها تحقیقات و تألیفات انتشار یافته در قرن حاضر می باشد، معهذاً مؤلف این نوشته را قدمی کوتاه در عرصه و قلمرو گسترده مدیریت رفتار سازمانی می داند که لغزش ها و به بیراهه رفتن را با این بیت از شعر اجل سعدی علیه الرصه توجیه می نماید:

اگر مراد نیابم به قدر وسع بکوشم

به راه باده رفتن به از نشستن باطل

در پایان مؤلفین از کلیه عزیزان از جمله استادان دانش مدیریت بابت منابع گرانمایه آنان و نیز سرکار خانم عباس زاده و سرکارخانم مهندس احمد نسب که بطور قطع بدون لطف و مساعدت ایشان امکان تهیه این مجموعه مقدر نبوده است، نهایت سپاسگزاری و امتنان بعمل می آید. همچنین از مدیر محترم نشرکه کلیه امور مربوط به چاپ کتاب را تقبل نمودند صمیمانه تشکر نموده و توفیق همه عزیزان را در ارائه هرچه بیشتر خدمات فرهنگی از درگاه ایزد منان مسئلت می نمایم.

محمد حسن محبیان، احمد فیادی و محمد حسن ترابی

فروردین ۱۳۸۹

فهرست عناوین

فصل اول : کلیات

- ۱۵..... سازمان چیست؟
- ۱۷..... ساختار سازمان چیست؟
- ۱۸..... طراحی سازمان چیست؟
- ۱۹..... تئوری سازمان چیست؟
- ۱۹..... مقایسه تئوری سازمان با تئوری رفتار سازمانی
- ۲۱..... چرا تئوری سازمان را مطالعه می کنید؟
- ۲۴..... مدیریت
- ۲۴..... تعاریف سنتی
- ۲۴..... تعاریف جدید
- ۲۵..... وظایف مدیریت
- ۲۵..... وظایف مدیریت سنتی
- ۲۶..... وظایف مدیریت نسبتاً سنتی
- ۲۷..... وظایف مدیریت نسبتاً جدید
- ۲۷..... وظایف مدیریت جدید

فصل دوم : تئوریهای مدیریت

- ۳۱..... تعریف وبر از بروکراسی
- ۳۳..... ویژگی های مثبت وبر بروکراسی

۳۶	مزایای بوروکراسی
۳۷	مدیریت چیست؟
۳۸	نظریه مدیریت بوروکراتیک
۳۸	مشخصه های مدیریتی بوروکراتیک
۴۳	نهضت روابط انسانی
۴۴	مطالعات هاثورن
۴۸	نگرش رفتاری
۴۸	نگرش اقتضایی
۵۳	نگرش سیستمی
۵۴	انواع سیستم
۵۸	ویژگی های یک سیستم باز
۶۳	اهمیت دیدگاه سیستمی
۶۳	مدیریت علمی تیلور
۶۶	نظریه های رفتاری
۶۶	نوکلاسیک ونوعدوستی صنعتی
۶۸	اصولی که فایول بدان معتقد بود
۶۹	۱- تنظیم برنامه
۷۰	۲- سازماندهی
۷۰	۳- فرماندهی
۷۱	۴- هماهنگی

۵- کنترل و نظارت ۷۲

پژوهش های تیلور ۷۲

فرضیات تیلور ۷۴

فصل سوم: وظایف و نقش های مدیر

وظایف مدیریتی ۷۹

۱- برنامه ریزی ۷۹

۲- سازماندهی ۸۰

۳- هدایت ۸۱

۴- کنترل ۸۱

برنامه ریزی نیروی انسانی ۸۲

اهمیت برنامه ریزی انسانی ۸۶

دلایل اهمیت برنامه ریزی نیروی انسانی ۸۶

۱- برنامه ریزی به منظور تأمین نیازهای مهارتی ۸۶

۲- برنامه ریزی نیروی انسانی و قوانین ۸۷

۳- انطباق یا تغییرات ۸۸

۴- برنامه ریزی نیروی انسانی و دیگر فعالیت های اداره امور کارکنان ۸۹

برنامه ریزی ۸۹

تصمیم گیری و برنامه ریزی ۸۹

اصول ایجاد واحد های منابع انسانی و اداره امور کارکنان ۹۳

طراحی سازمان بر مبنای وظیفه ۹۴

طراحی سازمان بر مبنای خدمات دهی ۹۵

۹۸	طراحی سازمان بر مبنای رجوع
۹۸	روابط بین صف و ستاد در مدیریت منابع انسانی و امور کارکنان
۱۰۰	اصل مشورتی بودن ستاد
۱۰۱	الگویی از ایجاد انگیزه
۱۰۴	چالش های انگیزش
۱۰۵	مفروضات اصلی درباره انگیزش و ایجاد انگیزه
۱۰۹	مروری بر تئوری های انگیزش
۱۱۰	دیدگاه های نخستین درباره انگیزش
۱۱۴	نظارت یا کنترل
۱۱۵	مراحل نظارت
۱۱۵	تعیین هدف و انتخاب موازن کنترل
۱۱۸	عناصر اساسی سیستم کنترل
۱۱۹	روش های کنترل
۱۱۹	کنترل از طریق بودجه
۱۱۹	مهارت های مدیر
۱۱۹	نسبتاً جدید
۱۲۱	جدید
۱۲۱	نقش های مدیر
۱۲۶	فعالیت های مدیریت
۱۲۷	سطوح مدیریت

۱۲۹.....	رویکرد های مختلف مدیریت.....
۱۳۰.....	عملکرد مدیریت.....
۱۳۰.....	تعریف کارآیی.....
۱۳۱.....	مدیریت مشارکتی.....

فصل چهارم: مباحث ویژه در مدیریت

۱۳۵.....	طبقه بندی وارزشیابی مشاغل.....
۱۳۶.....	اهمیت و جایگاه.....
۱۳۷.....	مزایای طبقه بندی.....
۱۳۹.....	تعاریف و مفاهیم کلی حقوق دستمزد.....
۱۴۰.....	اصطلاحات.....
۱۴۲.....	نظریه های حقوق و دستمزد.....
۱۴۳.....	۱- نظریه عرضه و تقاضا.....
۱۴۴.....	۲- سندیکاها، اتحادیه ها و کنفدراسیونها.....
۱۴۶.....	۳- نظریه قدرت پرداخت.....
۱۴۶.....	۴- کارایی (بهره وری).....
۱۴۸.....	۵- قوانین و مقررات دولتی.....
۱۴۸.....	۶- هزینه زندگی.....
۱۴۸.....	۷- نظریه های فرهنگی و ارزشی.....
۱۵۲.....	عوامل کار.....
۱۵۳.....	عوامل شخصی.....
۱۵۳.....	عوامل جنبی.....

۱۹۳	سلامتی
۱۹۵	مبارزه با الکل و مواد مخدر
۱۹۶	مبارزه با سیگار
۱۹۷	تقلیق فشارهای عصبی یا استرس
۱۹۸	ایمنی
۲۰۰	روش های برنامه ریزی
۲۰۰	تجزیه و تحلیل شبکه
۲۰۲	تحقیق عملیات
۲۰۵	برنامه ریزی غیر خطی
۲۰۶	محدودیت های تحقیق عملیات
۲۰۷	کامپیوتر و موارد استفاده آن در برنامه ریزی
۲۰۹	برنامه ریزی برای استفاده از کامپیوتر
۲۱۱	گزارش های آماری

فصل پنجم: مدیریت و امور حقوقی با نگاهی به مباحث مرتبط با قراردادها

۲۱۵	مقدمه
۲۱۵	تعریف قرارداد
۲۱۶	شرایط اساسی برای صحت قرارداد
۲۱۷	انواع قرارداد
۲۲۰	اجزاء و ارکان قرارداد
۲۲۰	- مجوز قرارداد

۲۲۱	عنوان قرارداد
۲۲۱	طرفین قرارداد
۲۲۱	الف) شرایط عمومی طرفین
۲۲۲	ب) الزامات قانونی درباره طرفین
۲۲۴	۳) شکل اسناد و مدارک قرارداد
۲۲۵	۴) مورد و موضوع قرارداد
۲۲۶	۵) مدت قرارداد
۲۲۶	۶) مبلغ قرارداد
۲۲۷	الف) مزایده
۲۲۸	ب) مناقصه
۲۲۸	ج) معاملات مستثنی از مزایده و مناقصه
۲۲۸	د) ترک مزایده و مناقصه
۲۲۹	۷) نحوه پرداخت مبلغ قرارداد
۲۲۹	۸) انواع ضمانت نامه ها در قرارداد
۲۳۰	الف) ضمانت نامه شرکت در مناقصه
۲۲۸	ب) ضمانت نامه پیش پرداخت
۲۳۰	ج) ضمانت نامه حسن انجام کار
۲۳۰	د) ضمانت نامه انجام تعهدات
۲۳۱	ها) ضمانت نامه بابت عدم تأیید تحویل
۲۳۱	ی) ضمانت نامه استرداد کسور وجه الضمان

۲۳۱	انواع ضمانت نامه های معتبر در معاملات
۲۳۲	۹) بیمه در قرارداد
۲۳۳	۱۰) رعایت اصول فنی در حد استاندارد
۲۳۳	۱۱) قوه قاهره (حوادث غیر مترقبه)
۲۳۲	۱۲) فسخ قرارداد
۲۳۵	۱۳) قانون منع مداخله در معاملات دولتی
۲۳۵	۱۴) سایر موارد مهم در قراردادهای دولتی
۲۳۷	موارد مهم در قراردادهای خارجی
۲۳۷	۱) حمل کالا در قرارداد خارجی
۲۳۷	الف) روش فوب (F.O.B)
۲۳۸	ب) روش سی. آی. اف
۲۳۸	ج) روش سی. ان. اف
۲۳۹	۲) اعتبار اسنادی
۲۴۰	۳) نمایندگی فروش و توزیع کالا
۲۴۱	۴) تعیین وضعیت خسارات اصلی و فرعی
۲۴۱	۵) زبان و آدرس در قرارداد خارجی
۲۴۱	۶) تعارض قرارداد با قوانین
۲۴۱	۷) مصونیت قضائی
۲۴۲	۸) قانون و مرجع قضائی حاکم بر قرارداد

فهرست منابع و مآخذ